

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen palvelun soveltamisohjeet 1.1.2023 alkaen

Tulevaisuuslautakunta 14.12.2022 § 123
Aluehallitus 10.1.2023 § 8

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuen palvelu	4
2.1 Liikkumisen tuen palvelun hakeminen	4
2.1.2 Tulorajat	5
2.2 Palvelutarpeen arviointi	5
2.3 Liikkumisen tuen myöntämisperusteet	6
2.4 Liikkumisen tuen palvelun toteuttaminen	6
2.5 Liikkumisen tuen palvelun määrä	6
2.5.1 Julkisten liikennevälineiden sekä kutsu- ja palveluliikenteen käytön ohjaus ja harjoittelu toisen henkilön tukemana	6
2.5.2 Oikeus saattajaan joukkoliikenteessä ja/tai kutsu- ja palveluliikenteessä	6
2.5.3 Taksi tai esteetön ajoneuvo	7
2.6 Esteettömän ajoneuvon käyttöoikeus	7
2.7 Saattaja taksissa	7
2.8 Asiakasmaksut	7
2.9 Liikkumisen tuen matkan tilaaminen	8
Liite 1 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen liikkumisen tuen asiakasmaksut	10

1 Johdanto

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue vastaa alueen julkisista sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluista 1.1.2023 alkaen. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteiset palvelukriteerit vahvistetaan tulevaisuuslautakunnassa ja otetaan käyttöön koko hyvinvointialueella.

Kriteerit ovat yleiset myöntämisperiaatteet ja ne sisältävät mahdolliset palvelusta perittävät maksut. Kriteerit ovat hyvinvointialueen hyväksymät ja ne perustuvat lakiin ja asetuksiin.

Soveltamisohje ohjaa konkreettisesti lain tai kriteereiden toteuttamisesta käytännössä. Soveltamisohje sisältää tiedot järjestämistavasta, asiakasryhmästä ja myönnettävästä palvelun määrästä sekä sisältää asiakasmaksuihin liittyviä ohjeita.

1.1.2023 Alkaen uusien asiakkaiden osalta palvelutarpeen arviointi tehdään näiden liikkumisen tuen soveltamisohjeiden mukaan. Kuntien ja kuntayhtymien sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun asiakkaille tehdään palvelutarpeen arvioinnit ja päivitetään palvelupäätökset mahdollisimman pian uusien soveltamisohjeiden tultua voimaan.

2 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuen palvelu

Sosiaalihuoltolain 23 §:n mukaan esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, on ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen. Liikkumisen tukea järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat liikkumisen tukea toimintakyvyn heikentymisen johdosta sekä muille liikkumisessa tukea tarvitseville henkilöille, jotka eivät olisi oikeutettuja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista annetun lainsäädännön mukaisiin liikkumisen tuen palveluihin.

Liikkumisen tuen tarkoitus on edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä vähentää eriarvoisuutta ja syrjäytymistä. Liikkumisen tuen avulla tuetaan henkilöiden suoriutumista ja omatoimisuutta, osallisuutta yhteiskuntaan sekä tuetaan kotona asumista. Liikkumisen tuki on tarkoitettu jokapäiväiseen elämään kuuluvien asioiden hoitamiseen. Sosiaalihuoltolain järjestettävää liikkumisen tukea voidaan myöntää henkilöille, joilla itsellä ei ole taloudellisia mahdollisuuksia järjestää muutoin liikkumistaan.

Jos henkilön itsenäinen liikkuminen ja asiointi julkisilla liikennevälineillä ei onnistu sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia, voidaan häntä tukea liikkumista tukevilla palveluilla asioiden tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Liikkumisen tuen palvelua ei myönnetä niihin matkoihin, joihin henkilöllä on mahdollisuus käyttää kuntien tai kuntayhtymien järjestämää palvelu- ja asiointiliikennettä tai henkilölle, joka on oikeutettu kuljetuksiin tai niiden kustannusten korvaamiseen muun lain nojalla.

Liikkumiseen voi saada seuraavanlaista tukea:

- 1) julkisten liikennevälineiden käytön ohjaus ja harjoittelu
- 2) saattajapalvelu eli liikkuminen saattajan avustuksella
- 3) ryhmäkuljetukset

Jos edellä mainitut tavat eivät sovellu, tukea voi saada myös taksi- tai invataksikuljetuksiin 4–12 yhdensuuntaiseen matkaan kuukaudessa.

- 4) kulkeminen taksilla tai invataksilla
- 5) muulla soveltuvalla tavalla

2.1 Liikkumisen tuen palvelun hakeminen

Liikkumisen tuen palvelua haetaan sähköisellä tai kirjallisella hakemuksella, jonka hakija tai hänen valtuuttamansa henkilö täyttää. Uusien asiakkaiden osalta tai asiakkaan toimintakyvyn olennaisesti muuttuessa hakemukseen täytyy liittää mukaan lääkärintodistus, josta ilmenee hakijan toimintakyvyn rajoite, vamma tai sairaus, joka aiheuttaa liikkumisen vaikeuksia ja vaikuttaa toimintakykyyn siten, ettei hakija voi käyttää julkista joukkoliikennettä itsenäisesti ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

Lääkärintodistukseen tulee sisältyä mahdollisimman laaja-alainen arvio hakijan toimintakyvystä erityisesti itsenäisen liikkumisen suhteen, siinä odotettavissa olevista muutoksista ja liikkumisvaikeuden pysyvyydestä. Lääkärintodistukseen tulee sisältyä tieto, voiko asiakas lääkärin arvion mukaan käyttää julkista joukkoliikennettä saattajan avulla. Lääkärintodistus ei saa olla yli kuusi kuukautta vanha.

Hakija voi täyttää hyvinvointialueen [www-sivuilla](#) olevan ”arvio liikkumisesta kodin ulkopuolella”- kyselyn, joka auttaa hakijaa arvioimaan, voisiko hänellä olla oikeus liikkumisen tuen palveluun. Kysely on suuntaa antava.

2.1.2 Tulorajat

Liikkumisen tuen palvelut ovat harkinnanvaraisia ja palvelua myönnettäessä selvitetään, onko hakijalla taloudellisesti mahdollista kustantaa itse tarpeenmukaiset jokapäiväiseen elämään kuuluvien asioiden hoitamiseen liittyvät matkat. Taloudellista tilannetta arvioidaan, kun ohjeelliset tulorajat ylittyvät.

Ohjeelliset tulorajat ovat Kansaneläkkeen myöntämisen tulorajat. Tuloraja tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti.

- yksinasuvan hakijan bruttotulot 1452 euroa kuukaudessa (v. 2022)
- hakijan ja hänen kanssaan asuvan puolison tai avopuolison bruttotulot 2602 euroa kuukaudessa (v. 2022)

Tuloina huomioidaan säännölliset tulot ja säännölliset pääomatulot, esim. korko- ja vuokratulot. Tulona ei huomioida asumistukea, rintamalisää, vammaistukea, omaishoidontukea tai eläkettä saavan hoitotukea.

Tileillä oleva tai muu helposti realisoitavissa oleva varallisuus huomioidaan silloin kun varallisuutta on yli 3000 euroa tai pariskunnan osalta yli 6000 euroa. Asiakas on velvollinen toimittamaan tosittelliset tiedot tuloistaan ja kaikista talletuksistaan (esim. viimeisin tiliote tai pankin antama tosite) hakemuksen yhteydessä.

Sotien 1939–1945 rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelustunnuksen tai rintamatunnuksen omaaville rintamaveteraaneille myönnetään liikkumista tukevia palveluja asiakassuunnitelmaan perustuen tuloista ja varoista riippumatta.

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Hakijan tekemä liikkumisen tuen hakemus käsitellään ja palvelutarpeen arviointi tehdään hyvinvointialueella oman sosiaalialan ammattilaisen toimesta. Arviointia varten hakija tavataan ja yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa omaisten ja läheisten kanssa tehdään palvelutarpeen arviointi.

Haettaessa liikkumisen tuen palvelua, tuen tarve arvioidaan hakijan elämäntilanteen, elinympäristön ja vamman tai sairauden aiheutuvien toimintarajoitteiden perusteella. Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä arvioidaan henkilön kyky ja tosiallinen mahdollisuus käyttää itsenäisesti julkista joukkoliikennettä. Arvioinnissa voidaan käyttää avuksi koematkoja tai muuta yksilölliseen arviointiin soveltuvaa tapaa.

Mikäli toimintakyvyn heikentyminen ei ole kokonaan esteenä julkisten liikennevälineiden käytölle, ohjataan asiakkaita käyttämään ensisijaisesti palvelulinjoja ja kaikille soveltuvaa matalalattiaista julkista joukkoliikennettä.

Mikäli hakijalle myönnetään liikkumisen tuen palvelu, asiakkaan yksilökohtaiseen asiakassuunnitelmaan kirjataan, millaista liikkumista tukevaa palvelua asiakas tarvitsee.

Asiakassuunnitelmaan kirjataan muun muassa

- millä tavalla liikkumista tuetaan,
- onko henkilöllä oikeutta saattajaan ja
- lähimmät kaupunginosat tai kylät, josta asiakkaan tarvitsemat palvelut löytyvät

Asiakassuunnitelmassa yksilöidään asiakkaan tarpeen mukaan asiointipaikat ja muut kohteet, joihin asiakkaan tulee välttämättä päästä kotona asumisen tukemiseksi ja mahdollistamiseksi. Palveluiden myöntämisessä käytetään harkintaa.

2.3 Liikkumisen tuen myöntämisperusteet

Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuki on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti tai saattajan kanssa käyttämään julkisia liikennevälineitä alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn perusteella ja joille tuki liikkumiseen on tarpeen jokapäiväiseen elämään kuuluvien asioiden hoitamista varten. Liikkumisen tuen palvelun tavoitteena on mahdollistaa itsenäinen asuminen ja omatoiminen suoriutuminen päivittäisistä toiminnoista.

Hakijan omaisilla tai läheisillä ei ole riittävästi voimavaroja tai mahdollisuuksia tarjota kuljetusapua, jota hakija toimintakyvyn alenemisesta johtuen tarvitsee.

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleville henkilöille myönnetään liikkumisen tuen palvelut ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

Veteraaneille liikkumisen tuki myönnetään Valtiokonttorin ajantasaisen ohjeistuksen mukaisesti. Veteraanien matkojen määrää ei ole rajoitettu, vaan niitä on myönnettävä tarpeen mukaan.

2.4 Liikkumisen tuen palvelun toteuttaminen

Pääsääntöisesti liikkumista tukevia palveluja myönnetään asiakkaan asuinalueella lähimpään kaupunginosaan tai kylään asiakkaan jokapäiväiseen elämään kuuluvien asioiden hoitamista varten.

Liikkumisen tuen palvelun yhdensuuntainen matka voi olla enintään 15 km tai 30 km riippuen matkasta lähimpään kaupunginosaan tai kylään, jossa asiakas voi hoitaa jokapäiväiseen elämään kuuluvia asioitaan. Poikkeustapauksissa ja viranhaltijan erityisellä harkinnalla yhdensuuntainen matka voi olla pidempi kuin 30 km, jos asiakkaalle välttämättömät jokapäiväiseen elämään kuuluvat palvelut sijaitsevat kauempana. Asiakassuunnitelmaan ja päätökseen kirjataan asiakkaalle myönnettävä kilometrimäärä.

2.5 Liikkumisen tuen palvelun määrä

2.5.1 Julkisten liikennevälineiden sekä kutsu- ja palveluliikenteen käytön ohjaus ja harjoittelu toisen henkilön tukemana

Palvelu myönnetään asiakassuunnitelman mukaan, jos asiakkaan omainen tai läheinen ei voi toimia ohjaajana. Ohjauksen kesto ja toteutustapa määritetään yhdessä asiakkaan kanssa.

Ohjaukset / yhdensuuntaisia matkoja voi olla enintään 10 kappaletta asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Ohjauksetojen enimmäismäärästä voidaan poiketa erityisin perustein.

Matka maksaa asiakkaalle Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jatkossa POP Ely) määrittämän arvolipun mukaisen kertamaksun verran. Ohjaus on asiakkaalle maksutonta. Ohjaajan tekemät ohjausmatkat maksaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue. Ohjaajan työmatkoja ei korvata liikkumisen tukena.

2.5.2 Oikeus saattajaan joukkoliikenteessä ja/tai kutsu- ja palveluliikenteessä

Saattajapalvelu voidaan myöntää, jos henkilöllä erityisiä haasteita selviytyä matkoistaan ilman avustajaa eikä hänen omaisensa tai läheisensä voi toimia saattajana.

Saattajan kanssa tehtyjä matkoja voi olla neljästä kahteentoista (4–12) yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Matka maksaa asiakkaalle POP Elyn määrittämän arvolipun mukaisen kertamaksun verran, saattajapalvelun käyttö on asiakkaalle maksutonta. Saattajan tekemät avustamismatkat maksaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue. Saattajan työmatkoja ei korvata liikkumisen tukena.

2.5.3 Taksi tai esteetön ajoneuvo

Asiakkaan liikkumisen tuen palvelu voidaan toteuttaa myös taksilla tai esteettömällä ajoneuvolla, jos muut tavat tukea asiakkaan liikkumista eivät onnistu tai ole mahdollisia.

Taksimatkoja tai esteettömän ajoneuvon matkoja voi olla enintään 12 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Jos asiakas asuu kunnan palveluliikenteen tai lähibussien reittien varrella, hänelle voidaan myöntää enintään neljä (4) yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

2.6 Esteettömän ajoneuvon käyttöoikeus

Esteettömän ajoneuvon käyttöoikeus voidaan myöntää asiakkaalle, joka ei kykene vammansa vuoksi käyttämään tavallista taksia. Asiakkaalla tulee olla käytössä joko sähköpyörätuoli, sähkömopo tai manuaalipyörätuoli, joka ei ole kokoontaitettava. Palvelutarpeen arvioinnissa tulee huomioida, pystyykö asiakas siirtymään pyörätuolista tavalliseen taksiin kuljettajan tai saattajan avustamana. Esteettömän ajoneuvon käyttöoikeudesta tehdään erillinen viranhaltijapäätös.

2.7 Saattaja taksissa

Saattamisella tarkoitetaan välittömästi ennen matkaa, matkan aikana ja välittömästi matkan jälkeen tapahtuvaa avustamista. Asiakkaan mukana voi kulkea maksutta yksi sellainen henkilö, joka on kykenevä toimimaan saattajana. Mikäli asiakkaan saattajana toimii toinen liikkumisen tuen palvelun asiakas, hän ei menetä liikkumisen tuen matkaa matkalta, jolla toimii saattajana.

Asiakkaan oikeus saattajaan tulee toteutua siten, että asiakas pystyy käyttämään hänelle myönnettyjä matkoja. Tämä huomioidaan asiakassuunnitelmassa. Oikeudesta saattajaan tehdään viranhaltijapäätös.

Mikäli henkilökohtainen avustaja tai sosiaalihuoltolain mukainen avustaja toimii asiakkaan saattajana, vastaa hän itse työmatkoistaan asiakkaan luokse. Saattaja voidaan kuitenkin ottaa kyytiin asiakkaalle suunnitellun reitin varrelta silloin, kun saattajan avustamista ei tarvita matkalle lähtiessä.

2.8 Asiakasmaksut

Liikkumisen tuen palvelusta voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu (asiakasmaksuasetus 6 §). Liikkumisen tuen matkan omavastuuosuus määräytyy matkan pituuden ja POP Ely:n taulukossa vahvistetun arvolipun (aikuinen/lapsi) mukaan (liite 1).

Liikkumisen tuen asiakasmaksut laskutetaan asiakkailta kuukausittain jälkikäteen toteutuneiden matkojen mukaisesti.

Hyvinvointialue korvaa yhdensuuntaisesta matkasta enintään 15 km tai 30 km matkan asiakassuunnitelmaan perustuen. Jos asiakassuunnitelmaan kirjatun matkan enimmäiskilometrimäärä ylittyy tai matkasta aiheutuu muita lisäkuluja, maksaa asiakas ne itse suoraan palveluntuottajalle taksissa, koska niiden ei katsota kuuluvan asiakkaalle myönnettyyn palvelukokonaisuuteen.

Tarpeellisista liikkumiseen tarkoitetuista apuvälineistä ja lastenrattaista ei peritä lisämaksua.

Asiakkaan mukana taksissa matkustavat perheeseen kuuluvat alle 12-vuotiaat lapset matkustavat ilmaiseksi. Muut alaikäiset lapset maksavat ikänsä mukaisen ELY:n hinnaston arvolipun hinnan suoraan palveluntuottajalle taksissa.

Asiakkaan mukana voi kulkea maksutta yksi sellainen henkilö, joka on kykenevä toimimaan saattajana ja asiasta on tehty erillinen viranhaltijapäätös.

Asiakasmaksuun on mahdollisuus hakea asiakasmaksulain 11 §:n perusteella asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä erillisellä hakemuksella, mikäli asiakasmaksu vaarantaa asiakkaan toimeentulon edellytyksiä tai elatusvelvollisuuden toteutumista. Lisätietoja saat omalta työntekijältäsi ja hyvinvointialueen asiakasmaksuyksiköstä.

Matkustaminen paikallisliikenteessä ja seutuliikenteessä on ilmaista henkilöille, joilla on rintamapalvelus-, rintamasotilas-, rintama- tai miinanraivaajatunnus. Lisäksi matkustaminen on ilmaista partisaanien uhreille sekä sotaesikille v. 1939–1945 sotien johdosta. Edellä mainituilta ryhmittä ei peritä asiakasmaksua taksilla tehdystä matkasta.

2.9 Liikkumisen tuen matkan tilaaminen

Hyvinvointialueelle perustetaan yhteinen Matkapalvelukeskus. Matkapalvelukeskuksessa voidaan yhdistellä samaan suuntaan samaan aikaan kulkevien asiakkaiden matkoja.

Hyvinvointialueen liikkumisen tuen asiakkaat siirtyvät perustettavan matkapalvelukeskuksen asiakkaiksi porrastetusti viimeistään vuoden 2024 aikana.

Ennen yhteisen Matkapalvelukeskuksen perustamista asiakas tilaa matkat kuntien nykyisten ohjeiden mukaisesti. Liikkumisen tuen päätöksen yhteydessä annetaan tarkemmat ohjeet matkojen tilaamiseen. Liikkumisen tuen ohjeisiin liitetään kuntakohtaiset soveltamisohjeet matkojen tilaamisen osalta erillisinä liitteinä, esimerkiksi Matkapalvelukeskuksen käytön ohjeet niiden asiakkaiden osalta, joiden matkat järjestään Matkapalvelukeskuksen kautta (Oulu).

Kun asiakas tilaa kuljetuksen hänen täytyy ilmoittaa tarkka osoitetieto, mihin hän kuljetuksen tilaa: esimerkiksi kaupunginosa, kadun nimi ja talon numero sekä mahdollisen asuinrapun tieto. Samoin tulee ilmoittaa mukaan tuleva saattaja ja alaikäinen perheenjäsen.

Asiakkaalle puhelu maksaa matkapuhelinmaksun tai paikallisverkkomaksun verran.

Asiakkaan tulee varata matkaan riittävästi aikaa. Kuljetus suositellaan tilattavan jo edellisenä päivänä tai viimeistään 60 minuuttia ennen tarvittavan kyydin tuloaikaa.

Tavarankuljetus

Liikkumisen tuen palvelu on tarkoitettu vain henkilökuljetuksiin, eikä sitä voi käyttää pelkästään tavaroiden, esineiden, elintarvikkeiden tai aterioiden kuljettamiseen.

Asiakkaalla voi olla kuljetuksessa mukana tarpeelliset apuvälineet sekä tarvittavat muut tavarat (esimerkiksi ostoskassi, matkalaukku, lastenrattaat). Esimerkiksi huonekaluja, isoja kodinkoneita tai tilaa

vieviä rakennustarvikkeita ja muuttolaatikoita ei liikkumisen tuen palvelulla saa kuljettaa. Tällaiset kuljetukset on asiakkaan maksettava itse.

Kuljettaja kantaa autoon tai autosta määränpäähän sellaiset tavarat, jotka hän pystyy viemään sisälle samalla, kun saattaa asiakasta. Kuljettajan tulee huolehtia perille myös mukana olevat apuvälineet.

Ilmoitus muutoksista

Liikkumisen tuen palvelua saavan tai hänen asioitaan hoitavan henkilön on ilmoitettava hyvinvointialueen omalle työntekijälle kaikista liikkumisen tuen palveluun liittyvistä muutoksista. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi:

- muutokset asiakkaan toimintakyvyssä
- kotiosoitteen muutos tai
- pitkäaikaiseen laitoshoitoon siirtyminen.

Tarvittaessa liikkumisen tuen päätös tarkistetaan.

Palvelun käyttöön liittyvät epäselvyydet

Jos asiakas on ylittänyt myönnetyn matkamäärän tai käyttänyt matkoja päätöksen tai liikkumisen tuen soveltamisohjeiden vastaisesti, matkoista aiheutuneet kustannukset peritään asiakkaalta. Perinnästä tehdään viranhaltijan päätös.

Jos liikkumisen tuen palvelun käytössä on toistuvasti asiakkaasta johtuvia ongelmia, joita ei pystytä ohjauksella ja neuvonnalla ratkaisemaan, ja jotka eivät korjaannu asiakkaan saaman kirjallisen huomautuksen jälkeen, asiakkaan tulee viranhaltijan päätöksellä maksaa matkansa todelliset kulut itse kuljettajalle. Asiakas voi hakea silloin korvauksen liikkumisen tuen palvelun mukaisista matkoistaan kuuttia vastaan hyvinvointialueelta.

Palvelusta voi antaa palautetta hyvinvointialueen palautekanavan kautta.

Liite 1 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen liikkumisen tuen asiakasmaksut

POP ELY				
Kilometri		Arvolippu aikuinen		Arvolippu lapsi 4–16 vuotta
6		2,70		2,00
9		2,80		2,10
12		3,10		2,30
16		3,70		2,80
20		4,10		3,10
25		4,80		3,60
30		5,30		4,00
35		5,70		4,40
40		6,40		4,80
45		6,90		5,20
50		7,50		5,60
60		8,20		6,20
70		8,80		6,60
80		9,20		6,90
90		9,80		7,30
100		10,40		7,90
110		11,20		8,40
120		11,90		8,90
130		12,50		9,50
140		13,30		10,00
150		13,90		10,40
160		14,60		10,90
170		15,20		11,40
180		15,90		12,00
190		16,80		12,60
200		17,50		13,20
220		18,40		13,80
240		19,10		14,30
260		20,00		15,00
280		21,90		16,50
300		23,90		17,90
325		25,90		19,40
350		27,90		20,90
375		29,80		22,40
400		31,90		23,90